

РЕШЕНИЕ

№ 12283

гр. София, 08.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 04.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **5826** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) вр. чл. 208 – чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на директора на Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“ (А.), депозирана чрез процесуален представител – юрисконсулт Д. против Решение № 1627 от 04.04.2024 г., постановено по НАХД № 3333/2024 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 109 състав. С Решението е отменено Наказателно постановление (НП) № BG09042022/5800/P8-671 от 04.10.2022 г., издадено от директора на Национално тол управление към А., с което на Й. Г. Щ. за извършено административно нарушение на чл. 179, ал. 3а от Закона за движение по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание Глоба в размер на 1 800 (хиляда и осемстотин) лева.

В депозираната жалба са изложени аргументи за незаконосъобразност на постановеното решение. Оспорват се изводите на съда за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила при констатиране и санкциониране на административното нарушение. Застъпено е становище, че констатираните пропуски в съдържанието на АУАН и НП – непосочване на размер на дължимата пътна такса и приложения способ за определянето ѝ не са елемент от състава на административното нарушение, и са нормативно определени в Тарифата за таксите, които се събират за

преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, приета с ПМС № 370 от 20.12.2019 г., към която препраща чл. 10б ал. 5 от Закона за пътищата. По отношение на констатацията на съда относно мястото на извършване на административното нарушение се сочи, че списъкът на тол сегментите, включени в обхвата на платената пътна мрежа е приет с Решение на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ и е публично достъпен - публикуван е на интернет страницата на Агенцията, в съответствие с изискванията на чл. 10, ал. 3 от ЗП. Оспорен е и изводът за липса на доказателствена обезпеченост на авторството на административното нарушение. Поставен е акцент върху нормативно регламентираната възможност в чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, от която санкционираният в настоящия казус не се е ползвал, въпреки че преди съставяне на АУАН се е запознал с доклада от електронната система и снимковия материал, приложен към него. Според касатора, езиковото, логическо и систематично тълкуване на нормите на ЗДвП и изричното препращане към разпоредбите на Закона за пътищата, изключва приложение на новоприетите изменения, в сила от 01.01.2024 г. Поставен е акцент върху нормативно предвидената възможност за последващо подаване (със закъснение) на данни при неизправност на монтирано бордово устройство - цитирани са нормите на чл. 13, ал. 6 – ал. 9 и чл. 11, ал. 2 от Наредбата за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние. Посочено е, че при последващо деклариране на изминато разстояние и данните от значение за определяне размера на дължимата пътна такса, задължително се предоставя срок за доброволно плащане на тол таксата – възможност, от която санкционираното лице не се е ползвало. С тези аргументи е обосновано искане за отмяна на обжалваното решение и потвърждаване на наказателното постановление, предмет на съдебен контрол.

Искането в касационната жалба и становището, с което е мотивирано, се поддържат от процесуалния представител на касатора и в съдебното заседание.

В депозиран писмен отговор на касационната жалба (л. 10 – л. 17) и представени в съдебното заседание писмени бележки (л. 29 – л. 36) пълномощникът на санкционираното лице – адв. В. И., САК е изложил подробни съображения за неоснователност на възраженията в жалбата. Направил е искане обжалваното решение на Софийски районен съд да бъде оставено в сила като валидно, допустимо и правилно. Претендира разноси за касационната инстанция.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура също изрази становище, че въззивното решение следва да бъде оставено в сила.

Административен съд София – град, X. касационен състав, въз основа на приложените по делото доказателства и становището на страните, съобразно релевираните касационни основания и правомощията по чл. 218 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е процесуално допустима - подадена е в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК (съобщението за решението на СРС е връчено на 16.04.2024 г., а жалбата е заведена с вх. № 151180 от 09.05.2024 г.), от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С Решение № 1359 от 29.02.2024 г. по КНАХД № 10942/2024 г. по описа на Административен съд – София – град са отменени постановените по НАХД № 4466/2023 г. по описа на СРС, 11 състав - Решение № 2912 от 19.06.2023 г. и

Определение от 10.10.2023 г. и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на СРС.

За да постанови обжалваното в настоящото производство решение, в изпълнение на задължителните указания в отменителното решение, Районният съд е анализирал, събраните в проведеното съдебно следствие гласни доказателствени средства – показанията на актосъставителя Е. А. (л. 9 – л. 10, НАХД 3333/24 г.) и информацията в приобщените, по реда на чл. 283 от НПК, писмени доказателства, като е приел за установено от фактическа страна:

На 09.04.2022 г. в 21:40 ч. на изход ГКПП – К. от контролни органи на Митнически пункт при Териториална дирекция „Столична митница“ е извършена проверка на управлявано от санкционираното лице Й. Г. Щ. пътно превозно средство – товарен автомобил рег. [рег.номер на МПС] , влекач, марка „И. С.“ с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона и 5 броя оси.

При извършената проверка е установено, че на 15.03.2022 г. в 12:10 ч. пътното превозно средство е засечено да се движи по път А-6, км 50+427, включен в обхвата на платената пътна мрежа, без да е заплатена изискуемата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП. Нарушението е установено въз основа на генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП - № DB09A141EA942689E053011F160AA48C. В хода на проверката водачът на превозното средство е заплатил дължимата тол такса, в размер на 113,00 лева, определена, съгласно изискванията на чл. 10б ал. 5 от ЗП.

За констатираното нарушение свид. Е. А. съставил Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № BG09042022/5800/P8-671 в присъствието на водача на превозното средство Й. Щ.. Заедно с АУАН, в който е отразено правото на писмени възражения по чл. 44 от ЗАНН, на Й. Щ. е връчена и Разписка, с която му е разяснена предвидената към момента на констатиране на административното нарушение нормативно уредена възможност за освобождаване от административно наказателна отговорност при заплащане на компенсаторна такса в размер на 750,00 лева (чл. 189е, ал. 3 и ал. 4 от ЗДвП вр. чл. 10, ал. 2 от ЗП).

В писмено възражение, вх. № 32-126104 от 15.04.2022 г. по описа на ТД „Столична Митница“ (л. 56 – л. 61), пълномощникът на санкционираното лице оспорил констатираното в АУАН, че пътен участък – от път А-6, км 50+427 е включен в Списъка на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние. Заявил е, че пътното превозно средство се ползва от „ДЖЕЙ ЕЛ ФРЕЙТ АЙ ТИ“ ЕООД, което е страна по Договор от м. декември 2021 г., сключен с „Интелигентни трафик системи“ АД за предоставяне на услуга за електронно събиране на такси, на база изминато разстояние и на база време. С позоваване на задължението по чл. 13, ал. 6 от Наредбата за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система на таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние, е застъпено становище, че след уведомяване на дружеството, предоставящо услуги по електронно събиране на такса за изминато разстояние за констатираното нарушение, ползвателят на ППС - „ДЖЕЙ ЕЛ ФРЕЙТ АЙ ТИ“ ЕООД е уведомен, че товарен автомобил рег. [рег.номер на МПС] „не фигурира като нарушение в компенсаторни такси“ към 15.03.2022 г. Посочен е № на квитанцията за платената такса Евро V (K1) в размер на 133,00 лева към Агенция „Митници“ № 22BG005804X45235563 от 09.04.2022 г. С аргумент, че се касае за еднократно инцидентно неподдаване на тол

данни от налично в ППС бордово устройство, съответно за еднократно негенерирани данни за таксуване с тол такса, която впоследствие е заплатена, е направено искане за прилагане на разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН и прекратяване на административно наказателното производство, поради липса на извършено административно нарушение с оглед явно незначителната степен на обществена опасност в сравнение с други сходни деяния.

В мотивите на обжалваното Наказателно постановление № BG09042022/5800/P8-671/04.10.2022 г. административно наказващият орган е приел, че описаните факти в АУАН са установени по категоричен начин от приложената справка от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП като за виновното неизпълнение на задължението за своевременно заплащане на дължимите пътни такси, на водача на ППС Й. Щ. е наложено административно наказание Глоба в размер на 1 800 лева, на основание чл. 179, ал. 3а от ЗДвП.

Районният съд е приел, че НП и АУАН са издадени от компетентни органи, в рамките на нормативно установените им правомощия по чл. 167, ал. 3б, т. 1 и т. 2 вр. чл. 189е, ал. 11 от ЗДвП, в предвидената от закона форма, при спазване на преклузивните срокове по чл. 34 от ЗАНН. Не са констатирани нарушения при изпълнение на процедурата по връчване както на АУАН, така и на НП.

С аргумент за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и липса на доказателства за авторството на административното нарушение - че санкционираното лице Й. Щ. е управлявало пътно превозно средство влекач „И. Скания“ рег. [рег.номер на МПС] с обща техническа допустима максимална маса над 12 тона и 5 оси на 09.04.2022 г. в 21:40 ч. по направление излизане от РБългария на ГКПП – К., съдът е отменил НП.

Приел е, че АУАН и НП не отговарят на изискванията на чл. 42, ал. 1, т. 4 и чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН – не съдържат описание на нарушението и обстоятелствата, при които е извършено - не е посочен размерът на дължимата пътна такса и как е бил определен, което е прието за ограничаващо съществено правото на защита на санкционираното лице и пречещо осъществяването на дължимия съдебен контрол. Според СРС, в НП не е отразено и дали платената от санкционираното лице по време на проверката такса от 113,00 лева се различава от „компенсаторна такса“ по чл. 10, ал. 2 от ЗП, предвидена като изключващо административно наказателната отговорност основание. Отчетено е и, че в АУАН и НП не е посочено качеството на санкционираното лице – собственик на ППС, ползвател или водач, както и че неясно е отразено и мястото, на което се твърди да е извършено административното нарушение. Относно този факт, съдът се е позовал на приобщения към делото Списък на републиканските пътища, за които се събират такси за изминато разстояние (л. 21 – л. 24, НАХД № 4466/23 г. СРС). Направен е извод, че тази информация е недостатъчна за проверката дали конкретния пътен участък е сред включените в републиканската пътна мрежа, за които към процесния момент се дължат тол такси.

Съдът се е позовал на общия принцип, визиран в чл. 3, ал. 2 от ЗАНН като е приел, че следва да се приложи по-благоприятната нормативна уредба, влязла в сила на 13.02.2024 г., а именно - измененията и допълненията на разпоредбите на чл. 10б, ал. 7 и ал. 8 от Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 14/2023 г. в сила от 01.01.2024 г., изм. бр. 13/2024 г. в сила от 13.02.2024 г.), според които при недекларирани тол данни, в 3-дневен срок от установяването, доставчикът на услугата пътно таксуване уведомява по надлежен ред собственика или ползвателя на ППС, за което има сключен договор,

като в уведомлението посочва и размера на тол таксите, като при частично или пълно недеклариране на тол данни в рамките на един календарен ден за ППС от категорията по ал. 3, за което има действащ договор с доставчик на услуга за пътно таксуване, на собственика или на ползвателя се предоставя възможност да заплати таксата за преминаване през съответните участъци в срок от 14 дни, считано от получаване на уведомлението, че е установено недеклариране на тол данни, а при заплащане на таксата в този срок не се образува административно наказателно производство. В конкретния казус таксата е била заплатена в момента, в който водачът на ППС е бил уведомен за недекларираните данни, поради което съдът е приел, че като по-благоприятна, следва да се приложи именно разпоредбата на чл. 10б, ал. 7 от ЗП в редакцията от ДВ бр. 14/2023 г.

В съответствие с уважената жалба срещу НП, са възложени и направените разноски за адвокатско възнаграждение на пълномощника на санкционираното лице, което е определено, на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от ЗА, в минималния размер, съобразно размера на наложеното административно наказание - 580 лева с ДДС за всяко от трите производства, в които е участвал.

При извършената служебна проверка, на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на установените и неоспорени от страните релевантни факти, съгласно разпоредбата на чл. 220 от АПК, настоящият касационен състав счита обжалваното решение за валидно, допустимо и правилно, макар да не се споделят всички аргументи, с които е обосновано.

Въззивният съд е положил дължимите усилия за събиране на необходимите и относими доказателства за обективно и пълно изясняване на фактите от значение за установяване на елементите от състава на административното нарушение, за което е санкциониран Й. Щ..

Според касационната инстанция не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да са ограничили санкционираното лице при упражняване правото на защита или да са препятствали възможността за ефективното й организиране, както в хода на административно наказателното производство, така и в съдебната фаза на процеса, а още по-малко да са основание за отмяна на НП. В този аспект, не се споделят изложените аргументи за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила при констатиране и санкциониране на административното нарушение.

Обосновано и съответно на материалния закон е становището на касатора, че размерът на дължимата, недекларирана и неплатена тол такса не е елемент от състава на административното нарушение, за което е санкциониран Й. Щ.. Съответно на действащата нормативна уредба е позоваването на административно наказващия орган в мотивите и на АУАН, и на НП на разпоредбата на чл. 10, ал. 5 от ЗП при определяне размера на дължимата такса.

Не могат да бъдат споделени и аргументите на СРС, че съдържащата се информация в приложения към делото Списък на републиканските пътища, за които се събира такса за изминатото разстояние – тол такса не е достатъчна за да се определи мястото, посочено като място на констатираното нарушение в АУАН и НП. Наред с координатите на съответните пътни сегменти, които съдът е приел за достатъчно неясни, за да бъдат ползвани при определяне на посоченият съществен елемент от обективния състав на административното нарушение, Списъкът съдържа данни за номера на пътя – в случая А-6, клас на пътя – Автомагистрала, наименованието на тол

сегмента, № на тол сегмента, както и неговата дължина, в различни мерни единици - метри, и километри. В АУАН е посочен и № на терминалното устройство, което е засекло движението на ППС – 10181, като е отбелязано и пояснение - м/у 18 и п. в. И., път А-6, а в НП е посочен № на сегмента, на който е отчетено нарушението - № [ЕГН], данните за който са отразени на стр. 2 от Списъка. Видно е и, че дължината на този сегмент е 1 260 м.

Посочената информация отговаря на изискванията на чл.179, ал. 3е от ЗДвП, съгласно който нарушение по чл. 179, ал. 3 – 3в от ЗДвП се счита за извършено там, където е установено движението по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, а ако АУАН е съставен въз основа на данни от системата по чл. 167а, ал. 2 от ЗДвП, какъвто е настоящият казус, за място на извършване на нарушението се счита първото място, на което е установено движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа от пътното превозно средство в рамките на всеки отделен 24-часов период в съответствие с ал. 3д.

Съответно на необорената презумпция по чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП относно доказателствената стойност на докладите от електронната система и автоматично създаваните статични изображения във вид на снимков материал, е и становището на административно наказващия орган, че същите съдържат информация относно пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа и местонахождението на техническото средство, представляващо част от тази система. Законосъобразен и съответен на установените фактически обстоятелства е изводът в мотивите на НП, предмет на съдебен контрол, че е установено по несъмнен и категоричен начин извършеното административно нарушение по чл. 179, ал. 3а от ЗДвП. В този смисъл, не могат да бъдат споделени съображенията на съда и относно вида на нормата. Безспорно **същата съдържа санкционна част** – „...се наказва с глоба в размер 1 800 лв.“, **но и правило за поведение**, нещо повече, **субект на административно нарушение може да бъде само „водач на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закон за пътищата“**, качество, на което отговаря и санкционираното лице Й. Щ., с оглед на приложените към преписката заверени копия на свидетелството за регистрация на превозното средство и на свидетелството му за правоуправление.

Авторството на административно нарушение, констатирано по този ред или иначе казано лицето, което следва да носи отговорност, по реда на чл. 24, ал. 1 от ЗАНН, подлежи на доказване с всички допустими процесуални способи в случай, че се оспорва приложението на оборимите презумпции по чл. 187а, ал. 1, предл. първо и второ от ЗДвП. Наред с презумпцията, че превозното средство, с което е извършено административно нарушение по чл. 179 ал. 3 – 3б от ЗДвП се управлява от собственика или от ползвателя, ако такъв е вписан в свидетелството за регистрация, законодателят е предвидил възможност когато превозното средство е управлявано от трето лице – вписаният собственик и/или ползвател в 7 дневен срок от връчване на АУАН да представи декларация, в която да посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, представяйки и копие от свидетелството му за управление на МПС (чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП).

Приведено към фактите в настоящия казус – АУАН за нарушение по чл.179, ал. 3а от ЗДвП е съставен по реда на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП в присъствието на санкционираното лице, на което е връчен препис в деня на съставянето му. Безспорно

е, че санкционираното с НП лице не е от категорията на лицата, които имат право да се ползват от правата по чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, но като водач на процесното ППС, ползването му е предоставено от лице, разполагащо с тези права, което не се твърди да е било лишено от възможността по обективни причини, да представи по съответния ред необходимата информация на административно-наказващия орган. Такива твърдения няма и в жалбата, послужила като основание за образуване на съдебното производство пред Районния съд. Не се сочат и пред настоящата инстанция.

В този контекст, настоящият съдебен състав споделя единствено съображението относно приложимата, на основание чл. 3, ал. 2 от ЗАНН, по -благоприятна уредба с влезлите в сила след издаване на обжалваното НП (04.10.2022 г.), изменения в разпоредбите на чл. 10б, ал. 7 и ал. 9 от ЗП и съответната им в чл. 189е, ал. 6а ЗДвП (обн. ДВ, бр. 14 от 2023 г. в сила от 10.02.2024 г.), съгласно която не се образува административно наказателно производство, а образуваното се прекратява при извършена корекция, съгласно чл. 10а, ал. 3б, както и в случаите на чл. 10б, ал. 7 и ал. 9 от Закона за пътищата – заплащане на дължимата тол такса в 14 дневен срок от уведомлението, което в настоящия казус е сторено от санкционираното лице веднага след констатирането на административното нарушение в деня на съставяне на АУАН.

Предвид изложеното, обжалваното решение като обосновано и законосъобразно следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора, съобразно разпоредбата на чл. 63д, ал. 1 от ЗАНН следва да бъде уважено своевременно заявеното искане от процесуалния представител на ответника по касационната жалба за присъждане на адвокатско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 580 лева с ДДС, определено при условията на чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата, съгласно представения Договор за правна защита и съдействие и приложеното Удостоверение за регистрация по ЗДДС. Мотивиран от изложеното и на основание чл. 63в ЗАНН във вр. чл. 221, ал. 2, изр. 2 от АПК, Административен съд София град, X. касационен състав

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1627 от 04.04.2024 г., постановено по НАХД № 3333/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 109 състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на адвокат В. Г. И., САК личен номер [ЕГН] сумата от 580,00 лева, на основание чл. 63д, ал. 1 от ЗАНН вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ

